

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS

JORNAL LITHUANO ECHO.

Neperiodinis lietuvių laikraštis
Semanaario Lithuano Independente
PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 215000
Atskiras numeris — 300 reisų
S. PAULO, Rua da Moó'ca, 309

Neperiodinis lietuvių laikraštis
Semanaario Lithuano Independente
Redaguoją
P. BUTKUS
Redakcijos ir Administracijos adresas:
S. PAULO R. da Moó'ca, 309

8-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1937 m. Lapkričio—Novembro 13 diena

Nr. 46 (388)

Resp. prezidentas paskelbė naują Konstituciją

Išvažiūojantiems Salvo—Conducto

Antros karo apygardos viršininko divizijos generolo įsakymu, išvažiūojantiems iš S. Paulo miesto, reikalinga išsiimti leidimą, Salvo-Conducto, iš delegacijos de Ordem Política e Social ant rua dos Guayanazes, 493. Salvo-Conductos išduodamos kiekvieną dieną nuo 7 val. ryto iki 5 val. vakaro.

Prezidento perijodas 6 metai

Pagal naują Brazilijos Konstituciją, Brazilijos respublikos prezidento perijodas bus 6 metai. Prezidentu galės būti renkami asmenys ne mažiau 35 metų amžiaus ir gimę Brazilijoje.

Mirties bausmę nustato Konstitucija

Iki šiol Brazilijoje nebuvo mirties bausmės. Pagal naują Konstituciją nustatoma mirties bausmė už didelius kraštui nusizengimus, ypačingai už paskesiniams pakeisti krašto santvarką ginklo jėga tikslu įsteigti krašte vienos visuomenės klasės diktatūrą ir kitus sunkius nusikaltimus krašto įstatymams.

Religijos ir susirinkimų laisvė

Nauja Brazilijos Konstitucija nustato religijos ir susirinkimų laisvę. Asmenys gali laisvai išpažinti religiją koją tik nori, gali laisvai organizuotis į kulto bendruomenes, įsigyti judumą ir nejudumą turta, jei tik religinės organizacijos nebus priešingos šalies tvarkai ir krašto papročiams. Daryti pafininius susirinkimus taip pat turi teisę visi asmenys. Draudžiami susirinkimai yra tik ginkluoti, kurie gali drumsti krašto tvarką ir ramybę. Susirinkimai po atviru dangumi gali būti leidžiami tik su tam tikru leidimu.

Visi lygūs prieš įstatymus

Naujoji Brazilijos Konstitucija apie asmens teises ir garantijas sako taip: Konstitucija laidoja brazilams ir svetimšaliams, gyvenantiems šioje šalyje, teisę ir laisvę, asmens ir turto neliečiamybę.

Kas gali dalyvauti krašto valdyme (rinkimuose)

Naujoji Konstitucija nustato, kad dalyvauti parlamento ir prezidento rinkimuose gali vyrai ir moterys ne jaunesni 18 metų amžiaus, moką skaityti ir rašyti, neelgetauja ir kurfems nėra atintos pilietinės teisės. Tik kariškiai, kurie atlieka karo tarnybą, negali dalyvauti rinkimuose.

Belgijos vyriausybė dar nesudaryta

Jau dvi savaitės, kaip atsistatydino Belgijos vyriausybė, o dar iki šiolei ministerių kabinetas nesudarytas. Nesiranda žmonių, kas sudarytų vyriausybę.

Paleistas parlamentas ir senatas

Uzsienis apie naujas reformas

Brazilija izengė i nauja gyvenima

Lapkričio 10 dieną Brazilija priėmė naują politinio ir socialinio gyvenimo struktūrą ir izengė į naują gyvenimą. Tas padaryta dėl krašto ramybės ir geroves. Taip skelbia Respublikos Prezidentas Getulio Vargas. Ir lapkričio 10 diena Brazilijos istorinė diena. Lapkričio 10 didną Respublikos prezidentas paleido krašto Senatą ir Parlamentą, o taip, pat ir visus estadų legislatūros rūmu ir tą pačią dieną paskelbė naują Brazilijos Respublikos Konstituciją, kuri suteikia didelių teisų Respublikos Prezidentui krašto politiniams ir ekonominiams gyvenimui tvarkyti. Šie prezidento žygis visoje Brazilijoje priimtas su dideliu pritarimu. Tik du šiaurės estadai — Bahia ir Pernambuco — nepritarė prezidento žygiui ir šių estadų gubernatoriai atsistatydino ir šiuose estaduose padaryta federalinės vyriausybės intervencija ir paskirti interventoriai. Nauja Brazilijos Respublikos kons-

titucija pasirašė visi senieji ministriai, tik prieš paskelbiant konstituciją, žemės ūkio ministeris Odilon Braga atsistatydino. Prieš pat paskelbimą naujos konstitucijos, atsistatydino ir teisingumo ministeris Macedo Soares, bet jo vieton tuojaus buvo paskirtas naujas.

Naujas Brazilijos žingsnis į politinį ir socialinį gyvenimą užsienyje kol kas plačiai nekomentuojamas, tik, ypač Italijos spaudoje, šis įvykis plačiai aprašomas, bet susilaikoma kol kas nuo komentarų. Italų spauda, vis dėl to pažymi, kad "Naujoje Brazilijos Konstitucijoje žymu korporatyvinė tendencija."

Tenka pastebėti, kad šitas naujas Brazilijos vyriausybės aktas praėjo kuo ramiausiai. Tai rami Brazilijos tautinė revoliucija, kuri nesutiko jokių klinčių. Ir kaip karo ministerija praneša, visoje šalyje visokeriopas gyvenimas įėjo į normalias vėžes.

Mirė Makdonaldas, buvęs Anglijos ministeris pirm.

Lapkričio 9 dieną, laive "Reina del Pacifico" mirė širdies liga buvęs Anglijos ilgametis ministeris pirminkas ir buvęs Anglijos Darbo partijos vadas Ramsay Makdonaldas. Makdonaldas buvo viena žymiausia politikos figura Anglijoje ir Europoje, priklausė Darbo partijai ir valovavo ilgus

metus Anglijos vyriausybei. Bet sunkius darbiečiams, Makdonaldas nuėjo su konservatoriais. Pastaruoju laiku Makdonaldas politikoje nebedalyvo. Jis vyko aplankyti Pietų Amerikos valstybes ir kelionėje mirė, eidamas 71 metus.

Stašio byla svarstoma Vilniaus teisme

Vilniaus pranešama, kad lapkričio 5 dieną Vilniuje pradėta svarstyti Lietuvių Komiteto pirminko Konstanto Stašio byla. Jis kaltinamas kurstęs ir finansavęs Vilniaus krašto lietuvius prieš sukilimo tikslu atplėsti Vilniją nuo lenkų ir prijungti prie Lietuvos. Jam kaltinimi, kaip pranešimai

kaip pranešimai sako, yra labai sunkūs ir gali būti nuteistas sunkia bausme.

Skubiai reikalinga

Labai skubiai reikalingi du geri siūvėjai prie žiponu siuvimo. Kreiptis: Rua Duque de Caxias, 256.

Gandai apie Mussolinio sūnų.

Europos spaudoje rašyta ir vietinėje brazilų pakartota žinia, kad dingo kažkur Mussolinio jaunesnis sūnus Bruno Mussolini, kuris kariavo Ispanijoje prieš vyriausybinius kaipo lakūnas. Likraščiai pažymi, kad Mussolinio sūnus lėktuvus buvo pašautas ir jis pats paimtas nelaisvėn. Tačiau Italijos propagandos ministerija šią žinią atšaukė ir pareiškė, kad jis yra sveikas ir gyvas.

Nelaimė su 400 darbininkų

Japonijoje vienoje kasykloje, užgritvus kalnui tapo palaidota 400 darbininkų. Dabar atkasamas užgritvus kalnas ir išimami iš ten darbininkai.

400.000 nacionalistų puls Madridą

Pranešama, kad gen. Franco mobilizuoja kariuomenę ir nori suvaryti 400.000 žmonių kariuomenę ir dar sykį mėgins pulti Madridą.

Karo paliaubų diena

Lapkričio 11 d. Europos valstybės šventė pasaulinio karo paliaubų diena. 1918 metais lapkričio 11 d. Francija su Vokietija pasirašė taikos sutartį ir nutraukė karo veiksmus.

Dar nesudarytas ministerių kabinetas

Naujas Brazilijos ministerių kabinetas dar nesudarytas.

Nusižude Jugoslavijos regentas

Jugoslavijos regentas generolas Tomitch bandė nusizudyti ir sunkiai sužaiestas, nugabentas ligoninėn, mirė.

Vokietijoje areštucjami pastoriai

Vokietijoje eina dideli luteronų bažnyčios dvasininkų areštai.

Rusijoje teisiami Stalino priešai

Iš Maskvos pranešama, kad 10 valdininkų nuteista mirti ir 3 ilgiems metams kalėjimo už samokso rengimą prieš Staliną ir už sabotazą.

Siūlo sudaryti demokratijos bloką

Amerikos rašytojas Sinclair Lewis siūlo, kad demokratinės valstybės sudarytų sąjungą prieš anti-komunistinį bloką, kurį sudarė vokiečiai, italai ir japonai. Sinclair sako, kad anti-komunistinis blokas turi tikslą ne kovoti su bolševizmu, bet platinti fašizmą.

LAIŠKAI REDAKCIJAI

Jn. Tumosa, E. Miškinis, Jz. Navickas(1), J. Kandavičius, Ig. Bulota, Jn. Prokupas, Aug. Kamarauskas, Jn. Vaičiūnas, K. Mačiulaitis, A. Jurkša, J. Augulis, J. Jauberis, P. Kaminskas, V. Grabauskas, Jz. Januškevičius, Jz. Katilius, N. Urbonas.

DR. M. FUCS

Gydytojas - Operatorius - Akuseris - Moterų ir urinarinės ligos

Dra. Feiga Fucs
Vaiku ir viduriu ligos

Dra. Beila Fucs
Moterų ligos ir akuserija

Gydymas elektra, Diathermia, Ultravioletiniai spinduliai
Nuo 9 iki 12 v. ir nuo 1 iki 9 v. v.

Konsultorijos: { Rua da Moó'ca, 512-F sobr.
Rua José Paulino, 109 sobr. Tel. 5 6307
Buto Tel.: 74450.

Neturtingiems apžiūrėjimas už dyką.

Klubas «Aušra» rengia sokius lapkričio 13 ir 28 d. Rua da Moóca, 506-A. Pradžia 8 pabaiga 12 val.

Apžvalga

S. PAULO LIETUVIŲ SKAITLINGIAUSIOS ORGANIZACIJOS

Ministeris Aukštuolis įgrižęs Argentinon, papasakojo lietuviškų laikraščių redaktoriam apie Brazilijos lietuvius ir jų organizacinį gyvenimą.

Argentinos lietuvių spaudai apie S. Paulo lietuvių organizacijų skaitlingumą ministeris pasakė taip: "Daugiausia narių turi Šv. Juozapo Bendruomenė; antra pagal narių skaičių eina Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, toliau sporto sąjunga 'Lithuania' ir Lietuvių Centras."

Taigi, ministeris sako, kad po katalikų bendruomenės skaitlingiausios lietuvių organizacijos S. Paulyje yra Liet. sąj. Brazilijoje ir futbolistai "Lithuaniečiai".

Paskaitę tokias ministerio "informacijas" tik vienam Argentinon laikraštyje, manėme, kad tai redaktoriaus klaida. Bet vėliau tas pačias "informacijas" pakartojo, žodis žodiu, ir visi laikraščiai ir tik tada mes suprato, kad tai ne redaktorių klaida, o paties ministerio sąmoninga klaida klaidinti Argentinon lietuvišką visuomenę.

Dėl katalikų bendruomenės narių didžio nesiginėjusim, nes bendruomenėn turi priklausyti (įsirašyti) kiekvienas, kas turi šokių ar kitokių reikalų su bažnyčia. Mes norėtume paklausti ministerį, kiek jis suskaitė narių Lietuvių Sąj. ir "Lithuanijoje"? Be to, kokie asmenys tose organizacijose priklauso?

Visiems juk yra žinoma, kad Lietuvių Sąj. Brazilijoje sudaro išimtinai tik tie, kurie gauna iš Lietuvos algas. Tik vienas tos sąjungos pirmininkas, kaip jis pats sakosi, yra "politinis emigrantas", o visi kiti — asmenys su diplomatiniais pasais. Na, o ar daug tokių mes turime? Tik keli. O ministeris sako, kad toji organizacija yra skaitlingiausia po katalikais, o po jos eina "Lithuania". Bet ar žino p. ministeris, kokių tautybių nariai sudaro "Lithuania"? Juk visiems žinoma, kad "Lithuania" nėra vien lietuvių organizacija. Ją sudaro lietuviai, vengrai, brazilai ir kt. Juk tokios pavardės, kaip Vermke ir joms panašios, nėra lietuviškos. Be to, ministeris sako, kad 1.500 S. Paulo lietuvių priklauso organizacijoms, o 11.500 nepriklauso niekur. Iš paduotų skaičių, matematiškai galima surasti tikras narių skaičius "Lithuanijoje" ir Lietuvių Sąj. Brazilijoje ir nustatyti, koks nuosimtis yra svetimtųjų "Lithuanijoje".

Sita "aritmetika" gal padarys pačios "silpniausios" organizacijos ir atidengs "Lithuanijos" ir Lietuvių Sąj. Braz. paslaptį. Mum tas tuo tarpu nesvarbu. Mes tik sakome: mylėkime ir gerbkime tiesą ir įkainuokime daktus pilnoje jų vertėje. Jeigu p. ministeris norėjo pažinti Brazilijos lietuvių organizacinį gyvenimą, turėjo tai patirti savomis akimis. Bet gi to, kaip matosi iš ministerio pareiškimo argentiniečių spaudai, nebuvo.

KAD NENUTAUTĖTI

Lietuvos spaudoje pasirodė straipsniai apie užsieny gyvenančių lietuvių nutautėjimo pavojų, ir siūlo visokiąs priemones nutautėjimui sulaukyti. Viena svarbiausių priemonių lietuviškumui palaikyti — yra spauda ir užsienio lietuviai raginami domėtis ir pamilti lietuvišką spaudą. Antra priemonė — yra organizacijos ir įvairių šakų menas, ypač dainos. Užsienio lietuviams siūloma dėtis prie lietuviškų organizacijų, dalyvauti visokiuose rataliuose ir ukdyti savo tarpe lietuviško meno, ypač, lietuviškos dainos meilę.

Visos siūlomos priemonės nėra sunkios ir lengvai pasiekiamos. Tik reikia apgailėstauti, kad siekti šių priemonių dažniausiai trukdo iš Lietuvos prisijūstieji asmenys.

RESPUBLIKOS DIENA

Lapkričio 15 diena Brazilijos respublikos paskelbimo šventė

Lapkričio 15 dieną Brazilija švenčia didelę savo šventę — Respublikos paskelbimo dieną.

Po ilgų ir sunkių kovų už savo krašto nepriklausomybę, po pergales karų su Paragvajum, Portugalija ir kitomis valstybėmis, kurios norėjo pasigrobtį Braziliją savo globon, nepaliovė kovos ir toliau, pasiskelbus Brazilijai nepriklausoma valstybe. Brazilija siekė respublikoniško gyvenimo, kad krašto valdyme svėtų ne vieno asmens, karaliaus, nuomonė, bet visos tautos, visos visuomenės. Iškovojus Brazilijai nepriklausomybę, prasidėjo stiprus politinis judėjimas už respublikos paskelbimą. Tas judėjimas buvo taip gerai paruoštas, kad sutartam laikui atėjus, respublikonų pusėje buvo ne tik visa tauta, bet ir visa kariuomenė, išskyrus karališką gvardiją, kuri irgi, vėliau turėjo prisidėti prie respublikonų.

Brazilijos Respublika buvo paskelbta Rio de Janeiro mieste, 1889 metais lapkričio 15 dieną. Ją paskelbė maršalas Deodoro da Fonseca ir apie tai pranešė imperatoriui D. Pedro II.

Sitoji revoliucija už naują tvarką praėjo kuo ramiausiai, be jokių pasipriešinimų. Taip buvo gerai paruošta šiai revoliucijai visuomenė. Respu-

blikos paskelbėjas maršalas Deodoro sudarė laikiną respublikonišką vyriausybę, kuri, lapkričio 19 dieną priėmė naują Brazilijos vėliavą ir išleido kitas naujo gyvenimo reformas: įvedė civilinę metrikaciją, suteikė pilną laisvę išpažinti kokią kas nori religiją ir atskyrė bažnyčią nuo valstybės.

Kuomet buvo sušauktas Brazilijos naujas parlamentas, tai pirmuoju respublikos prezidentu buvo išrinktas pats maršalas Deodoro, kuris ant balto žirgo Rio de Janeiro mieste paskelbė respubliką.

Naujoje Brazilijos respublikos vėliavoje buvo įrašyti žodžiai: "Ordem e Progreso", t. y. "Tvarka ir Progresas". Vėliava buvo pakeista į ketvirtą dieną po respublikos paskelbimo, būtent lapkričio 19 dieną. Taigi šventė eina ir vėliavos diena. Ir šiais metais lapkričio 19 diena yra šventė ir visos privatinės ir valstybinės įstaigos turi iškelti Brazilijos valstybės vėliavą.

Mes lietuviai ateiviai sveikiname Braziliją ir jos tautą su Respublikos šventės proga ir linkime jai tvarkos ir progreso — to, kas yra įrašyta jos vėliavoje. Nes ypatingai mums ateiviams, kurie atvykome čia kurtis naują gyvenimą ir pelnytis sau duonos kąsnį, svarbu, kad šalyje būtų tvarka ir progresas.

Toks prieš toki

Pas lietuvius yra patarlė: "Toks tokį pažino ir į vaisės pavadinu." Tas reiškia, kad toks su tokiu visuomet geri draugai.

Tačiau gyvenimo tikrovė parodo, kad taip nėra. Amerikos laikraštis "The Digest" sako, kad toks tokiam visuomet būna aršiuusias priešas. Tam patvirtinti, laikraštis paduoda net 3 pavyzdžius, kuriuos "Keleivis" cituoja:

"1—buvusį pasaulinį karą, 2—dabar vykstančią Ispanijos kovą ir 3—šiomis dienomis pradėjęs liepsnoti Toluose Rytuose konfliktas.

"Japonų tauta susideda iš trijų rasių, sako "Digest". Japonijos šiaurėje gyvena daugiausia AINU giminės arijonys; jos pietuose, žvejų mfesteliuose, vyrauja varia-odžiai MALAJAI; gi Japonijos SAMURAI aristokratija yra to paties kraujo, kaip Kantono kiniečiai. Ir dabartiniame kare atkakliausi kareiviai iš japonų pusės yra samurajai, o iš kiniečių — kantoniečiai. Jie degė dega giminių pagieža: vadinasi, toks prieš tokį!

"Tą patį galima matyti ir Ispanijoje, sako "Digest". Visi atsimena, kad prieš Velykas, per didžiąją savai-

te, ties Madridu buvo sunaikinta italų armija. O kas ją sunaikino? Smarkiausia ją atakavo ir nalkino lojalistu tarptautinės brigados italo Garibaldi vardu batalijonas. Čia vėl matėme tą patį reiškinį: toks prieš tokį — italas prieš italą!

"Gi per didįjį karą smarkiausia kovėsi šiaurės Francūzijos (Pikardijos) ūkininkai ir pietų Vokietijos (Badeno ir Weurtembergo) gyventojai, kurie yra ne tik artimi kaimynai, bet ir vienodo kraujo žmonės. Reiškia: toks prieš tokį".

Panašus reiškinys yra ir tos pačios tautos žmonių tarpe. Tik paimkime vieną mažytį pavyzdį iš lietuvių gyvenimo. Pavyzdžiui tarp Brazilijos lietuvių. Juk niekas taip lietuvių neėdė ir neėda, kaip patys lietuviai. Visokie skundai prieš lietuvius daromi pačių lietuvių. Taip kad vietos įstaigos net stebisi ir ne vieną klausia: "Argi lietuviai ir Lietuvoje taip vienkity neapkenčia, kaip ir čia".

Vadinasi, Amerikos laikraščio "The Digest" išvedžiojimais, kad toks prieš tokį yra ne geriausi draugai, o aršiausi priešai, yra tikra tiesa.

Didžiausia Lietuvos šeima

Apie daugelį nepaprastų dalykų skaitome užsienio spaudoje, ir dauguma mūsų esame įsitikinę kad kas nors nepaprasto gali atsitikti tik užsienyje. Tuo tarpu ir mes galime šiuo tuo pasididžiuoti. Viena iš tokių nepaprastų dalykų yra bene didžiausia Lietuvos šeima, kurią užtikau Klaipėdoje. Ją sudaro penkiolika asmenų: tėvai ir trylika vaikų. Šeimos tėvas, uosto darbininkas Stasys Kundrotas, 46 m., abu kilę iš Didžiosios Lietuvos, Karntenos valsč. Kretingos apskr.

Pažymėtina, kad pats Kundrotas kilęs iš labai gausios šeimos. Jis turėjęs net šešioliką brolių ir seserų. Septyni broliai žuvo per Didįjį karą. St. Kundrotas susituokė prieš dvidešimt metų. Vaikų iš viso turėjo 14, tačiau vienas, pats jauniausias, mirė pernai prieš Kalėdas. Vyriausias sūnus turi 16 m., jauniausia duktė — 2 m.: berniuką septyni, mergaitės šešios.

Kiek tokia šeima suvalgo?

Kundrotienė suteikė įdomios statistikos, kiek tokia šeima per dieną suvalgo. Pasirodo, kad jos išmaitinimas brangokai kaštuoja, nors visas tas maistas susideda vien iš silkių, bulvių ir duonos. Per dieną jie suvalgo 80 svarų bulvių. Vieną kartą pavalgyti sunaudoja 10 silkių ir daugiau kaip 8 svarus duonos. Valgydamas tris kartus per dieną, ši šeima turėtų sunaudoti 30 silkių ir mažiausia 25 svarus duonos, t. y. arti 12 kilogramų.

Kundrotai — labai neturtinga šeima. Tėvaas dirba padieniu darbininku uoste ir uždirba per dieną 6 lt. Taigi, vienam šeimos nariui dieną išmisti tenka už 40 ct., neminint buto ir rūbų.

LIETUVOJE

5 metai katargos už literatūrą

Panėvėžietis V. Starobinas pernai buvo Apeliacinių Rūmų pripažintas kaltu laikymu komunistinės literatūros ir priklausymu komunistų partijai ir nubaustas 8 met. sunk. darbų kalėjimo, bet Vyr. tribunolas Rūmų sprendimą panaikino. motyvuodamas tuo, kad Rumai konkračiai nenurodė, kuo Starobino priklausymas kom. bolševikų partijai pasireiškia.

Rugsėjo 1 d. Apel. rumai Starobino bylą sprendė iš naujo ir vėl jį nubaudė aštuoneriais metais sunk. darbų kalėjimo.

Rengiasi minėti 20 metų nepriklausomybės sukaktį

Ateinančiais metais Lietuva rengiasi atžymėti savo nepriklausomybės 20 metų sukaktį. Minėtų iškilnių programa prasidės vasario 16 d. ir tęsis iki lapkričio pabaigos. Programa numatoma sekama:

1. Vasario 16 iškilmingas paminėjimas 15-kos metų Klaipėdos atvadavimo ir prijungimo prie Lietuvos.
 2. Apie gegužės 20 d. didelės iškilmės, kariuomenės su visuomene susiartinimas.
 3. Apie gegužės 16 dainos šventė.
 4. Pabaigoj liepos ar pradžioj rugpjūčio jūros šventė.
 5. Rugsėjo 8 tautos šventė.
 6. Lapkričio 23 iškilmingas paminėjimas 20-ties metų nuo įsikūrimo Lietuvos kariuomenės.
- Apie galutiną iškilnių programą bus galima pranešti pradžioj ateinančių metų.

Kaip Ariogalos žydai buvo "arėtavę šiluviškę teklių

Geluvos dvare, prie pat Ariogalos gyvena žydų tautybės piliečiai Smalenskai, kurie atsižymi fanatišku religingumu. Ir, štai, jų šeimoj atsitiko didelė "tragedija": Viena Smalenskaitė perėjo katalikų religijon, įsilydėjo Kaulakių kaimo berną Lauryną ir šį pavasarį su juo katalikų bažnyčioje susituokė. Smalenskai dėl to nervinos, pyko, persikrikštijusiai grasinu. Laurinienė, manydama, kad jos tautiečiai apie krikštą jau pamiršo, ėmė ir nuvyko su reikalais pas Smalenskus į Geluvą. Bet kai tik Smalenskaitė—Laurinienė pas Smalenskus į Geluvą. Bet kai tik Smalenskaitė—Laurinienė pas Smalenskus atvyko, žydai ją tuoj ir suėmė.

Nesulaukdamas žmonos, vyras kreipėsi į policiją. Nuvyko vienas policininkas ir rado Laurinienę nelafėvėje. Jai buvo pasiūlyta grįžti namo, bet Laurinienė bijojo — sako, mane užmuš. Vienam policininkui buvo irgi neatsargu, tai kitą dieną buvo kreipiasi dėl pagalbos. Pagaliau, Laurinienė policijos buvo išvaduota, o Smalenskam iškelta byla už piliečio laisvės suvaržymą.

Bedarbė didėja

Paskutiniu laiku Lietuvoje žymiai pradėjo didėti bedarbių skaičius. Ypač Kaunioj bedarbiai prašosi pašalpų prie organizuojamų viešųjų darbų.

Per Lietuvos sieną šįmet nuo sausio iki rugpjūčio mėnesio išvažiavo 15,848 žmonės, o gryžo 14,878.

Kunigams jau įsipyko celibatas

Lietuvos dvasinės vyresnybės žinlomis, Lietuvoj esą apie 70 ekskūnigų ir apie 10 sėdi vienuolynų kalėjimuose. Tai vis už celibatą, kurį įsteigė popiežiaus Grigalius. Jei celibatas būtų panaikintas, tai, esą, ekskūnigų būtų mažiau. Apskaičiuojama, jog apie 25 nuosimėliai Lietuvos kunigų šambzdą už celibato panvikinimą ir palaiką su užsienio kunigais tuo klausimu kontaktą.

KIEK LIETUVA GALI IŠMAITINTI GYVENTOJŲ

Ankstyvesniais metais, kai galima buvo laisviau emigruoti į svetimais šalimis, iš Lietuvos kasmet išvažiuodavo net iki 15 tūkst. asmenų. Atrodytų, kad jau dabar ankšta Lietuvoje gyventi, nors gyventojų tankumas viename kvadratiniam kilometre, palyginus su kitais kraštais, yra mažas: Lietuvoje vienam kvadr. kilometre vidutiniškai gyvena 43 žmonės, tuo tarpu Japonijoje — 385 žm., Belgijoje — 265, Vokietijoje — 155. Tipingame žemės ūkio krašte Danijoje vienam kvadr. kilometre gyvena arti 90 žm.

Patys darai mano, kad jie gali savo šalyje gyventojų tankumo pasiekti 150 žm. vienam kvadr. kilometre, ir tai dar nebūtų jų šalis perpildyta gyventojų, niekam netrūktų nei maisto, nei darbo.

Prie dabartinio žemės našumo, vienas ha žemės gali išmaitinti du žmones, iskaitant į išmaitinimą ne tik reikalingą žmogui maistą, bet taip pat ir apšildymą ir visus kitus dalykus reikalingus žmogaus gyvenimui. Lietuvos plotas sudaro 5,6 mil. ha, iš kurio arti 3 mil. ha reikia laikyti visai tinkama žeme arti. Tokiu būdu, Lietuvos gyventojų skaičius galėtų pasiekti iki 6 mil. asmenų!

Tuomet tankumas vienam kvadratiniam kilometre pasiektų kiek daugiau kaip 100 gyventojų. Jau ir dabar toks gyventojų tankumas Vakarų Europoje laikomas visai normaliu, kai kur jis yra žymiai didesnis (pav. Belgijoje vienam kvadrat. km. tenka 265 asm.). Kol Lietuva pasieks apie 6 mil. gyventojų, praeis ne mažiau 80, o gal ir 100 metų. Turime žinoti, kad dabar technika visose srityse metai iš metų smarkiai kyla. Tobulėja taip

pat ir žemės ūkio įdirbimas, kartu didėja gaunami iš žemės javų derliai, todėl kaip gyvenimas bus tvarkingas po šimto metų, visiškai negalima nieko pasakyti. Gal tuomet Lietuvoje galės gyventi ne 6 mil. žmonių, bet 12 ir daugiau.

Matome, kad Lietuva gali dar sutalpinti didelius kiekius žmonių. Dar toli tie laikai, kada Lietuvos gyventojų skaičius negalės sutilpti Lietuvoje.

Nors Lietuvoje dar gali sutilpti daug gyventojų, kurie galėtų rasti sau čia maisto, darbo ir tinkamą pragyvenimą, bet jau dabar gana didelė Lietuvos gyventojų dalis vis tik gana skurdžiai gyvena.

Svarbi šio skurdo priežastis yra atsilikęs Lietuvos ekonominis gyvenimas, kartu netinkamas Lietuvos gyventojų pasiskirstymas užsiėmimais: žemės ūky dirba apie 78% visų gyventojų, o prekyboje, pramonėje ir kitose profesijose tik 22%. Dėl to žemės ūkis jau dabar perpildytas. Vidutiniai vienam žemdirbiui Lietuvoje tenka tik 2,40 ha žemės, tuo tarpu kai Danijoje 2,70 ha, Latvijoje — 2,90, Estijoje — 4 ha.

Sveikiausiu gyventojų pasiskirstymu verslūs laikomas toks, kai vienas trečdalis pramonėje ir likusis trečdalis prekyboje ir kitose profesijose. Danijoje, nors tikrame žemės ūkio krašte, maždaug taip ir yra: žemės ūky dirba tik 32% visų gyventojų (Lietuvoje — 78%), pramonėje 29% (Lietuvoje — 7%), prekyboje ir kitose profesijose — 39 (Lietuvoje — 15%). Danijoje miestuose gyvena arti pusės visų gyventojų, Lietuvoje miestuose gyvena tik — 17% visų gyventojų.

Japonijoje bruzda japonai

Japonams karas Kinijoje yra sunkus. Visa Kinijos tauta tiek kareiviai tiek ir civiliai gyventojai tikisi, kad jie prieš japonus atsilauks ir užgrobtas provincijas atsiims iš japonų.

Pačioje Japonijoje karo sunkumai jau labai jaučiami. Japonijos vyriausybė viską aukoja karui, o gyventojai skursta ir ant savo pečių neša visus karo sunkumus. Ypač maisto stoka Japonijoje jaučiamą labai didelę. Kalkuriose vietose japonai pradeda bruzdėti, ypač Mandžiurijoje. Kinai irgi jaučia kas darosi Japonijoje, dėlto jie deda visas pastangas, kad ilgiau atsilauktyti, kol japonų jėgos pra-

dės silpnėti.

Amerikos laikraščių korespondentai savo laikraščiams rašo, kad Vatikanas, kovodamas su bolševikais, įsakęs katalikų dvasininkams ir misijonieriams Tolimuose Rytuose, kooperuoti su japonais, remti ir padėti japonams kare su kinais.

Didžiausią japonams paramą kare su kinais teikia Vokietija ir Italija. Tos valstybės pasirašė net bendrą sutartį kovoti su bolševizmu. O Kinijoje taip pat matomas bolševizmo pavojus, kaip skelbia italų ir vokiečių laikraščiai.

Jonas Marcinkevičius.

BEPROTIS

(Tęsia iš 45 nuol.)

Prieš 12 metų senis Barauskas paliko vienas pasaulį. Žmona jo mirė dar prieš karą, o sūnus, kurį jis vieną teturėjo, vokiečių nukankintas ilgai sirgo ir pagaliau visiškai išdžiūvęs kaip šakalys, neprifmtas nė į Lietuvos kariuomenę, mirė ant jo rankų. Senis Barauskas taip pat nebuvo stiprios sveikatos. Jo kuprelė buvo matyt iš tolo, sunkus dusulys kankino kas valandą. Ir nutarė jis užrašyti savo 20 margų ūkį, kuris rubežiuosi su Petrika, savo giminaidžiui Petrikui, kad tik jis jam duotų duoną iki gyvos galvos. Daugelis jį nuo to sumanymo atkalbinėjo, bet Barauskas nepaklausė.

— Senatvė, neapsidirsiu aš ūkio, o artimesnių žmonių, kaip Petrikas, aš neturiu. Bėsi ilgai aš čia gyvensiu! Šėnavos mano senatvę, man užteks, — tarė Barauskas ir nuneš 10 litų kunigui ant mišnių, kad jo sumanymas būtų palaimintas.

Kitkas ilgai nebetruko. Išvažiuo Barauskas su Petriku į apskrities miestą, išgėrė po burnelę ir padarė

tvirtus dokumentus, o už tai gaus duoną ir kampa iki gyvos galvos Taip, duoną ir butą! Bet kodėl aš, galvoja Barauskas, neužrašiau visko atskirai, neįvardinau? Juk visiems dabar jis teisinasi, kad duoną man duoda. Bet sausa, karti, ta duona, širdis į akmenį pavirto per tuos 12 metų ją bevalgant. O Dievas vis nešaukia pas save, vis dar liepia man kentėti ir kentėti.

Klykajau Aldona, jai pritaria mokytojas, kuris, sako labai geras žmogus ir mažučius vaikus mokiną būti teisingais ir geros širdies. Ar jis žino, kad Aldona Petrikaitė visuo met baltutė, rausva, lyg nuprasta pirmuoju sniegu, valgo duoną Barausko ir jį laiko šuns vietoje? Argi jį kitokioj mokykloj mokėsi, kitokias knygas skaitė? Juk kiekvienam vaikui aišku, kad Petrikas teturėjo 8 ha žemės ir gyvena pusbadžiu.

Skelia Barauskas titnagą, išulpia pypkę, o aurlimti nebegali. Mintys sprakši, kaip žarijos, rangosi baizios, įkyrios, ir jis nebežino ko griebtis, ką daryti. Jau du kartus uogino do-

PRIEMONĖS ŽMONIŲ GIMINEI PAGERINTI

Įsivedus Indianos valstybei minėta įstatymą, jį greitai laiku įsivedė ir kitos J. Am. Valstybių valstybės (dabar sterilizacijos įstatymas yra įvestas 27-se valstybėse iš 48).

Įvairiose valstybėse, žinoma, etorilizacijos įstatymai tarp savęs žažnai daug kuo skiriasi. Visose valstybėse iki 1933 m. pradžios buvo sterilizuota viso 16,066 žmonių (6,999 vyrai ir 9,067 moterys.)

Tai gi, gana nemažas skaičius.

Europoj sterilizacijos įstatymai eugeniniais tikslais pradėta išleisti, palyginti, žymiai vėliau. Pirmoji valstybė, kurioj buvo toks įstatymas išleistas, yra Šveicarija (1928 metais toki įstatymą išleido vienas jos kantonas — Vaud). 1928 metais sterilizacijos įstatymą eugeniniais tikslais priėmė Danija, o 1933 m. Vokietija. Dabar sterilizacijos įstatymu reikalingumas keliamas tai vienoj, tai kitoj valstybėj. Reikia manyti, kad kuomet nors ateis laikas, kad panašius įstatymus bus priėmusios visos valstybės. Lietuvoje toks klausimas, laikas nuo laiko spaudoj taip pat iškeliamas. Labiausiai sterilizacijos įstatymą išleisti propaguoja prof. Blažys. Jis siūlo sterilizuoti eugeniniais sumetimais šiuos asmenius: 1) visus išrašo nuosius iš psichiatrinės ligoninės ligonis, jeigu jų liga gali būti paveldima (jū kasmet atsirastų apie 200); 2) naujokus pripažintus netinkamais karo tarnybai, dėl epilepsijos (nuomaro), silpnaprotybės ir t.t. (jū atsirastų kasmet apie 70); 3) psichistai nesveikus nusikaltėlius, kurie dėl psichinės ligos teismo palikti nebausti (jū būtų kasmet iki 30.

Tai gi, kasmet Lietuvoj būtų sterilizuojama apie 300 žmonių. Prof. Blažys, kaip matome, įstatymą nori labai sušvelninti, nes Lietuvoj yra šiaip jau apie 15 tūkstančių psichiskai nesveikų žmonių. Be to, jis nori išskirti įvairius nusikaltėlius, kurie yra psichiskai sveiki, o sterilizuoti tik tuos nusikaltėlius, kurie turi protinių trūkumų. Bet ir toks profesorius Blažio keliamas sterilizacijos įstatymas kolkas šalininkų neranda ir abejotina, ar greitai laiku jis galėtų būti išleistas.

Eugenika siūlo dar ir kitų priemonių žmonijai pagerinti. Čia galima būtų dar paminėti vadinamąsias teigiamąsias priemones, kaip suteikti žmonėms geresnes, higieniškesnes gyvenimo sąlygas (ai-ku, tuomet vaikai bus sveikesni nes galės gyventi sveikesnėse sąlygose) šalinti įvairias priežastis, kurios veda žmones prie protiko ir kūniško susilpnėjimo, suteikti galimybių sveikesiems žmonėms apsisvesti ir daugiau vaikų turėti (dabar dažnai eugeniniai sveiki žmonės dėl neturto negali apsisvesti, o apsisvesti daugiau vaikų turėti) ir t. t.

Tokių maždaug priemonių paly šiaandien eugenika žmonijai pagerinti. Jū, kaip matome, nedaugiausiai ir tū kai kurios prie dabartinių sąlygų neįgyvendinamos. Ateity, reiktikėtis, eugenika žmonės daugiau susdomės ir jos pasiūlomąsias priemones bent kai kurias, plačiau ims taikyti gyvenime. O tai gal būtų ir sveikas dalykas.

— Cmks.

(L. U.)

ŽMONIJOS PROGRESAS EINA Į BARBARIZMĄ

Prancijos parlamento pirmininkas Herriot pasakė viešą kalbą viename susirinkime, kur dalyvavo apie 10.000 klausytojų. Herriot, kaip ir Rooseveltas, pasmerkė diktatūras, sakydamas: "Žmonijos progresas kas dieną dilėja, bet jis eina ne prie civilizacijos, bet į barbarizmą. Jei 1914 m. buvo girdimas karo šauksmas ir karas tada buvo viešai skelbiamas, tai šiaandieną be jokio karo paskelbimo slapta žudomi ir tai ne kariai, bet

moterys, vaikai ir seniai."

Baigdamas savo kalbą nukreipta prieš fašizmą, diktatūras ir karus, Herriot pabrėžė, kad tik demokratiškos vyriausybės, kurios renkamos laisva visų piliečių valia, ir kad tik demokratija gali išgelbėti žmoniją nuo barbarizmo.

— Mussolinio sutikimui ir vairsėmis Vokietija išleido 15.000 litu. Patį Mussolinį saugojo Vokietijoje 2000 policijos armija.

kumentus panaikinti, perleisti ūkį kitiems, bet nepavyko. Petrikas visur jį apeina. Seniui Barauskui niekas netiki, pajuokia, bepročiu vadina, ir jis nebeteri ko šauktis.

— Kad tu durnas, tai kas tau kalta. Jei nenori paduoti, jū sūda, tai reikalauk, kad tau gerai duotų valgyt ir gražiai rėdytų. Jei pradės mušti, mes būsime svetkai ir paliūdysim, — pakursto seniū Barauską sena špitolnikė.

— Už tokį ūkį tu gali gyventi, kaip a. a. grafai. Bet kas iš to! Nuo žodžių seniui nė kiek nelengviau.

Aldona su mokytoju kieme. Abudu skina gėles, krykštuoja ir pagaliau sustoja vienas prieš kitą.

— Kaip čia pas tamstas gražu, Aldona, — sako mokytojas.

— Ar patinka? Aš grįžau iš mokyklos ir, prisipažinsiu, iš tėviškės nė išvykti nebenoriu...

Senis Barauskas nė nepasijunta nušokęs nuo savo lovelės. "Kaip čia gražu, kaip čia gražu", skamba jo ausyse, lyg patrankų šūviai. Jis dusdamas, kranksėdamas numetęs rūks tančią pypkę ant grindų, išeina į kiemą ir stabtelėja tarp Aldonos ir mokytojo. Dabar senis visas virpa, o jo kupra dar labiau atsikišus.

— Gražu, a, panyte! Ant svetimo. Savo turėkit, paškuste! Lauk iš čion!

Senis Barauskas dreba, kaip ko-

šieliena, o jo akys, kad ir senos, kad ir raku aptrauktos, šiuo momentu įsmeigtos į Aldoną, kaip du durtuvai. Aldona visa išbala, dairosi po kiemą motinos ar tėvo, bet jū nėra. Tik suo Margis priėmė, visą laiką uodegą vizginęs, dar šiek tiek lauja ir draskosi.

— Ko tau... tamstai reikia?

— Kas čia per senukas? — beveik pašnibždom klausia mokytojas.

— Reikėjo klausyt šiaandien pamokslu. Dievas atmokės jūms, voi! Čia mano žemė, manogo! Ubagai būtumėt buvė...

III.

Grėtimam bažnytkaimy keturias savaites atskambino varpai, keturius šventadienius žmonės ėjo aplink bažnyčią. Meldėsi ir Petrikai, tik senis Barauskas gulėjo savo drėgnoj kamaroj, kur tik retkarčiais po mažytį sutrukusį, balanom paramstyta langelį, tejeidavo saulė. Jis Petriko buvo sumuštas ir sunkiai sirgo. Prabėgo po senio akis naginėta kundikystė, prabėgo gražios jaunystės dienos, kada jis dar stipras vyras pustydavo dalgį, šienadavo savo laukus, ardao žemę. Ir kiek malonių dienų, metų, teko Barauskui pergyventi! Niekam jis nebūdavo skūpus.

(Bus daugiau)

Anglijos karas tolimoj Indijoje

Toli-toli, siaurės vakarų Indijoje, šiandien siauria trečias karas. Anglijos armija, susidedanti iš 37,000 britų ir vietos kareivių, su orlaiviais ir kitais karo pabūklais, veda atkaklią kovą prieš Vaziristano fakirus.

diena po \$40,000. Keli šimtai jos kareivių jau užmušta ir sužeista. Iš vazirų pusės užmušta jau daugiau kaip 2,000. Be to, 10 jų kaimų buvo visiškai sunaikinta orlaivių bombomis. Tai yra maždaug toks pat karas, kaip Italijos fašistai dabar veda Etiopijoje, kuri

vis da nenori jiems pasiduoti. Skirtumas tik tas, kad Etiopijoje katalikai žudo katalikus, tuo tarpu gi Indijoje krikščionis žudo "pagonus".

Vaziristanas yra nedidelis kraštas, turįs vos tik apie 5,000 keturkampių mylių kalnuotos teritorijos. Anglų buržuazinis rašytojas, Rudyard Kipling, yra aprašęs to krašto gyventojus kaip "plėšikų ir razbaininkų tau tele". Bet vazirai gyvena savo kalnuose laisvi, ir, sakoma, gyvena daug geriau, negu krikščioniškos ir civilizuotos Anglijos globojami indai kurie turi mokėti valdžiai didelius mokesčius. Vazirai mokesčių niekam nemoka, todėl Anglijos imperialistai nori įvesti jų krašte krikščionišką civilizaciją — apkrauti juos mokesčiais. Vazirų moterys yra laisvos kalnų gyven-

tojos, jokiais šliubais nevaržomos, kas krikščioniškai Anglijai irgi nepatinka — ji nori įvesti tenai vedybas ir surišti šeimyną įstatymais.

Vazirai šitų civilizuoto pasaulio suvaržymų nenori ir anglų į savo kraštą nesileidžia. Dėl to ir eina karas. Vazirai turi apie 50,000 ginkluotų vyrų, kuriems, sakoma, palaiko Sovietų Rusija ir Afganistanas.

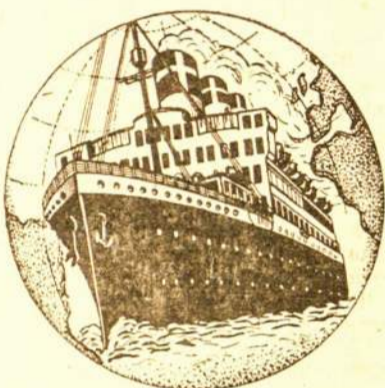
Žemė daržams ir ūkiams

NUO 300 REISŲ UŽ METRĄ IŠSIMOKĖTINAI.

Netoli geležinkelio Central do Brasil prie suburbio stočių CARVALHO DE ARAUJO ir FERRAZ DE VASCONCELOS tik 800 metrų nuo paskutinės stoties. Žemė pirmos rūšies apaugus mišku, tinkanti įvairioms ūkio kultūroms. Žemės lygios, klimatas geras, keliai tinkami, bėgantį vanduo. Galima įtaisyti poilsui ir žaidimams aikštės. Lotai nuo 10.000 kvad. metrų iki 10 ar daugiau alkerių. Nuosavybė Cia de Agricultura Imigração e Colonização. Pardavimų raštinė: Rua S. Bento 17, — Tel. 2-1823 — Gerencia. Vietoje teirautis SEKMADIENIAIS krautuvėje prieš stotį Carvalho de Araujo arba Lageado Velho pas Juvenal Kirsten.

ŠAMADOS, LAIVAKORTĖS

iš Lietuvos ir kitų Europos kraštų. Už pinigus ir išsimokėtinai. Darbas skubus ir garantuotas. Siunčiame laivus ir siuntinius Europos.

zilu Laivyninkystės Bendrovė

BRASILMAR

SEKMADIENIAIS ATIDARYTA IKI 11 V.

Praça do Correio, 38 sob. Tel. 4-1297 — S. Paulo.

GALECKO SIUVYKLA

Siuva rūbus pagal naujausias madas iš įvairiausių medžiagų — vietinių ir užsieninių. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sąžiningai, diplomuoto siuvėjo Galecko prižiūrimas.

Tad visi ir siuvasi rūbus Galecko siuvykloje.

RUA DUQUE DE CAXIAS, 257 Tel. 4-1457

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujiniu ligu specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 235 TEL. 6-1461 S. PAULO

Lietuviai, dėmesio!

LIETUVIAI, KIEKVIENAS PASISTENKITE PAŽINTI SIUVYKLĄ

Lietuva

KAZIO ŽEBRAUSKO

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame. Lietuvių siuvyklų yra daug, bet SIUVYKLA LIETUVA tik viena.

Rua General Ozorio Nr. 161, S. Paulo

Neturi pinigų? Reikia gero kostiumo?

Tad nieko nelaukdamas kreipkis siūvyklon

"VILNIUS"

PRAÇA JULIO MESQUITA, 60 (prie Av. S. João)

Kur pasisiudinsi geriausios medžiagos eflutę mokėdamas į mėnesį po 20\$.

Galima kreiptis ir Rua da Moo'ca, 561 nuo 4 iki 6 v. v.

ŽEMĖ ŠAKAROMS

arba užveisti vištų ūkį, 20 kilom. nuo São Paulo, šalia Villa Conceição, vaikšto autobusai; žemės rūšis gera, skynimai, lotai nuo 500 metrų ir daugiau, kaina nuo 500 reisų už kvadratinį metrą. Išsimokėjimai mėnesiniai arba trimesiniai. Kreiptis: Snr. Francisco — Rua Aurora, 201.

ŠAKAROS IR SITIJAI

Pardavimui šakaros ir siltjai S. Paulo apylinkėj. Salygos labai geros. Žemės rūšis visam kam tinka, ypač daržams. Duodame ilgam išsimokėjimui.

Teirautis — Praça da Sé, 53 — salė 612 aukštas 6. Pas inžinierių Du Plessis.

SIUVYKLA ESTAN

Siūvykla Estan — tai vienintelė, kuri dirba už prienamiausias kainas ir atsako už darbą. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikausio išdirbinio ir moderniškiausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rūbams ypač palatams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79-a (Prie pat Luz stoties)

VERTIMAI, KADERNETOS, SAMADOS, KONTRAKTAI.

Darome visokių dokumentų vertimus, kaip pasų, metrikų, liudijimų atestatų ir k., rašome prašymus, įgaliojimus, kontraktus ir kitokius raštus, paruošiame dokumentus gavimui "Caderneta profissional" ir "Caderneta de Identidade", dirbame šamados ir naturalizacijos popieras ir suteikiame visokius patarimus. Klausiant patarimo laišku, reikia pridėti atsakymui pašto markę už 700 reisų. Asmeniškai ar paštu kreipkitės

Rua da Moo'ca, 309

S. Paulo.

Ar atlikai savo pareigą? AR JAU UZSIPRENUMERAVAI LAIKRASTI "LIETUVIŲ AIDA BRAZILIJŲ"?

Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiusti pinigų 12\$ ir Tamsta lankys "AIDAS" istisus metus.

**Aidas, Rua da Moóca 309.
S. Paulo.**

LABORATORIJA — MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadieni
nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINĖ

"José Paulino"

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pag'arba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoj
Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta
Rua Ypiranga, 193 app. 4 Telef. 4-0316; — S. PAULO

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5.
(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)
Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijoj, Rygoj ir Rio de Janeiro.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonorėja — Sifilis. Gydymas kalnų saule.
Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga, 139 1-mas aukšt. Tel. 4-1705

Dr. B. Levin Dantų Gydytoja

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove. Gydo, traukia ir deda dantis Kai nos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbonis.
ADRESAS: Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307
(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diėgliai ir kitos ligos gydoma BE OPERACIJOS. Įvairios MOTERŲ LIGOS gydamos irgi BE OPERACIJOS, tik su inžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Povilą. — SANTA CASA GYDYTOJAS

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vakaro.
Gyv. Vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel. 5-4175 — S. Paulo.

PASTABA: Vyksta į namus bile valanda, dieną, naktį.

Dr. A. CANDIA

Venerinės ligos:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniskas.)
SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7.
Sėkmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas
Telefonas: 4-0218

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotekos, žemės pirkimas bei pardavimas ir t. t.) Skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2. antas aukštas, Tel. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak

KALBA LIETUVIŠKAI.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

RUA 15 DE NOVEMBRO, 32 sobrelaja Tel. 2-6393.

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: cart. professional, carteirade identidade.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

FOTOGRAFAS is KAUNO GILUC

Žinomas savo meniškumu darbu daro moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos pagiginta kaina.

Be to, europiečiams daromanuolaida.

Adresas: Rua José Paulino, 118-a — S. Paulo.

VAISTINĖ IR PERFUMARIJA MUNICIPAL

Farmaceutikas: A. Gorenstein

Cheminiai produktai, vaistai ir įvairūs mediciniški preparatai. Kvepalai užsieniniai ir vietiniai ir įvairūs preparatai.

Rua Barão de Itapetininga, 192 Telefonas: 4-7757

Kur tik busi, neužmirsk "Aido"

Jis parduodamas:

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retire: Vaistinė «José Paulino» — rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje — rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Kioskoje — kampas José Paulino ir Silva Pinto; Vila Anastazijoj Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvė — rua 3 N.º 4; Jurgelevičiaus krautuvė prie bažnyčios; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj. Rua Canindé, 478 — Kryžiaus krautuvė; Lapoje, kioskoje prie stoties.

SANTO ANDRĖ:

S. P. R. stoties kioskoje.

SANTOS:

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuo pasirūpins. Aidas turi būti visur pardavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampeilio tenelieka, kur nebūtų Aido.

Dr. Brisolla

— ADVOKATAS —

Rua Boa Vista, 18, 2 aukštas, salė 25. Telefonai: 2-6639 ir 5-2091.

DANTU GYDYTOJAS JOSĖ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5000; plomba cida-bro purceleno 8000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

VOKIEČIŲ FOTOGRAFIJŲ ISTAIGA

"BERNARDO"

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidintme, o taip pat ir su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pi-us. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 447 (senas, 103-111) S. Paulo. Telefonas 4-5576.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Rado negyva lietuvį

Spalių 29 d. vakare, ant Rua da Moóca rastos negyvas žmogus. Pas jį nerasti jokie dokumentai, dėl to nežinoma buvo ir jo asmenybė. Policija nuvežė jį lavoninėn, padarė pirštų nuospaudas ir pradėjo tyrinėti jo asmenybę. Ir pagal pirštų nuospaudas policija išaiškino, kad tai yra lietuvis Vincas Gecevičius, 45 metų amžiaus, vedęs, sūnus Juozo ir Petro nelės Gecevičių. Dėl kokios priežasties jis mirė gatvėje, nežinia.

K r s p .

Lietuviškumo tragėdija

SANTA ERNESTINA. Netoli miestelio Guariba, stotis Ramond, fazendoje Barreiro gyvena pora šeimynų lietuvių — Pranas Bagdonavičius ir Zigmas Paskakulis. Bagdonavičių šeimyna tai jau sunku pavadinti lietuviška, nes lietuviškai nekalba, bet portugalisku žargonu Viena syki, išsirdę juo kalba tarp savęs portugaliskai pradėjau tartis. Tai jie man atsakė: mūsų vaikai lanko braziliską mokyklą, tai ir kalbėti su jais reikia braziliskai, kad geriau mokėtų braziliskos kalbos. Pusiūliau jiems laikraštį "Aidą" išrašyti, kad neužmiršti savo kalbos ir žinoti, kas pasaulyje darosi. Jai irgi atsakė neigiamai, girdi, "kokia jiems bus nauda iš laikraščio."

Reikia pasakyti, kad tokių šeimynų yra labai daug, kurios jau nutolusios nuo lietuviško gyvenimo ir nuo savo tautos. Išsiblaškę po vieną ar dvi šeimynas po fazendas plačioje Brazilijoje, tirpsta lietuviai. Liūdna yra, bet skundais to nepataisyti, reikia darbo — jungti lietuvius vienon vieton į žemės ūkį.

Juozas Adomaitis.

Liūdna drama lietuvių šeimynoj

Fazendoje Barreiro, prie Guaribā, lietuvių Zigmo Paskakulio šeimynoj tikra drama.

Prieš keletą metų Z. Paskakulis vedė lietuvię ir sukūrė šeimynos židinį, susilaukė ketvertą vaikų ir gražiai juos augino ir mokė. Paskakuliai susipratę lietuviškai, sąžiningi, gerbiami žmonės buvo ir gražiai tarp savęs sugyveno. Bet štai nelaimė, spalio 17 d. Paskakulio žmona Adėlė pagimdė kūdikį ir už poros valandų mirė. Likusiam vienam vyrui, su būriu vaikų, sunku. Tad palikęs prie savęs vyriausiąjį sūnų, kitus vaikus išdalijo svetimiesiems: dukterį Birutę atidavė fazendos administratoriui, sūnų Algirdą — Guariba miestelio pensiono "Brasil" savininkui, o naujagimį vienam ispanui.

Ar tai reikia dar didesnės tragėdijos?

Paskakulio žmonos laidotuves buvo labai gražios, apylinkės žmonės prisėdė daug gėlių ir palydėjo į Guaribā kapus. Tegul jai būna lengva šios šalies žemelėj ilsėtis.

Aleksandras Adomaitis.

Ivyko Centro Tarybos posėdis

Lapkričio 7 d. Mokes mokykloje ivyko pirmas po atidarymo Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro Tarybos posėdis. Posėdyje dalyvavo visi Tarybos atstovai, gyvai svarstė Centro reikalus ir priėmė keletą nutarimų. Taryba, sužinojus, kad Centro Valdžybos narys J. Tomasevičius savo reikalais vyksta į Lietuvą, nutarė prašyti jo, kad jis B.L.O. Centro vardu asmeniškai įteiktų Lietuvos vyriausybei du memorandumus — kolonizacijos ir švietimo reikalais.

Posėdis tęsėsi apie 4 valandas laiko ir valdybos patiekti svarstymui klausimai buvo nuodugniai apsvaistyti. Valdžyba Tarybos posėdyje nedalyvavo.

PAREIŠKIMAS

Šiuo viešai pareiškiu visuomenėi ir Brazilijos Lietuvių Aero Klubo nariams, kad nuo š. m. spalio mėnesio 30 dienos išstoju iš B.L.A. Klubo ir neimu to klubo išdalininko pareigų, kaip ir iki šiol tų pareigų nėjau, nors buvau toms pareigoms išrinktas visuotinam susirinkime, nes tas pareigas užurpavo klubo pirmininkas.

A. Raulinaitis.

Centro narių sąrašo, dėl vietos stokos, šią savaitę neskelbiame. Red.

Galima išrašyti B.L.O. CENTRAN SIOSE VIETOSE:

Laikinoje patalpoje nuo 5 iki 7 val. kasdien ir sekmadieniais nuo 9 iki 11 val. — Rua da Moóca, 309;

Mokėj: pas valdybos II sekretorių J. Tomasevičių — rua Lithuania, 13 ir pas valdybos reikalų vedėją J. Juodgudį — rua Padre Raposo 156; Bom Retiro: pas valdybos sekretorių A. Varžą, R. Prates, 494;

Canindė: pas valdybos II išdalininką, J. Skorupskį, R. Canindė, 485; Pary: pas valdybos vice-pirmininką P. Moncevičių, R. Casemiro de Abreu, 12;

V. Zelina ir V. Bella: pas valdybos pirmininką kun. Ragažinską, Rua 7 Nr. 58;

V. Anastacio: pas M. Kirilauską, rua Cayapos, 13.

Išrašęs asmuo Centran, turi reikalauti išrašymo kvitą su Centro antspauda.

Išrašyti galima tik pas virš išvardintus asmenius. Kas rašynėja narius ir neišduoda kvitų, tie nėra įgalioti tam darbu. B.L.O.C. Valdžyba.

NOVA MANCHESTER

MODERNIŠKAS BAIRAS

Centralinė raštinė: Rua Libero Badaro, 595 — 3 aukštas, salais — 308-309 Telefonas: 2-5421 :: S. Paulo
ir vietoj raštinė: Nova Manchester, Rua 4 Nr. 6 S. Paulo

NAMAI IR ŽEMĖ

ANT

ŽEMĖ

be palūkanų ilgam terminui nuo 25\$ mėnesį Elektros šviesa telefonas ir kt.

Mėnesinio išsimokėjimo PIGIAUSIAI

Dėl informacijų tartis su Carlos Korkichko

DUODAM 12.000 plytu ir 800 stozdengių Už dyka

jūsų namų statybai. MEDŽIAGA

ITEIKIAM TUOJAUS.

Autobusai eina iki pat Nova Manchester, kuris paimti reikia ant kampo Avenida Celso Garcia ir Rua Ant. de Barros.

Sieniniai Kalendoriai

Pirmoji lietuviška spaustuvė jau pradėjo priiminėti užsakymus ir gaminėti sieninius kalendorius. Lietuviai biznieriui taip pat neprivalo atsilikti ir užsakyti Sieninių Kalendorių dovanų savo klientams. Tai bus geriausia jūsų biznieriui reklama, nes kalendorius kabos ant sienos per visus metus prieš akis su jūsų biznieriui reklama. Lietuviškoj spaustuvėj galima pasirinkti įvairiausio stiliaus kalendorių su gražiais vaizdais. Šiais metais už kalendorių valdžiai "imposto" mokėti nereikės, nes prefeitas mokėsčius nuėmė ir apie tai paskelbta valdžios laikraštyje "Diario Oficial" 29-1-1937.

Tad skubėkite užsakyti kalendorius. Lietuviams daroma didelė nuolaida. Lietuviškos spaustuvės adresas: Rua da Moóca, 309, Telefonas: 2-1123.

Greitai išeis kalendorius

Už kelių dienų pasirodys platiniame Brazilijos lietuvių kalendorius 1938 metams, kurį leidžia, kaip ir perreiktais metais, Aleksandras Bumbliis. Kalendorius bus dvigubai didesnio formato ir daugiau puslapių, negu pernai buvo, duos daug įvairios ir naudingos medžiagos pasiskaitymui reikalingų informacijų ir įvairių pavaiškų. Kalendoriaus viršelis bus

spalvuotas su gražiu Brazilijos vaizdu. Kalendoriui rašė straipsnius geriausi kolonijos spaudos darbininkai. Kalendoriaus kaina bus: 2\$, provincijoj su persiuntimu 2\$500. Provincijoj gyvenantieji lietuviai jau gali užsakyti kalendorių. Pinigus siųsti: Aleksandras Bumbliis, Avenida do Es-tado, 12, S. Paulo.

Parduodamas Dviratis

Labai skubiai parduodamas geram stovy lenktinių dviratis "Bianchi". Kreiptis: R. Ciclames, 170 (krautuvė) Villa Bella.

Parduodamas kampinis

sklypas ant Alto da Moóca, prie pat Rua da Moóca ir prie aikštės. Gera vieta dėl biznio. Geras susisiekinimas autobusų linija "Villa Bertioga" ir netoli nuo bondės. Sklypas parduodamas dėl skubaus išvažiavimo ir geromis sąlygomis. Galima kreiptis kasdien Rua da Moóca, 309 išskyrus sekmadienius, arba Rua Canindė, 539.

SIUVĖJAI. Siuvyklon "Vilnius"

reikalingi geri specialistai siuvėjai Rua da Moóca, 551.

Lapkričio 20-ta diena Mokes "Viltis" stato vieša dideli

VAKARA

Bus vaidinama 5-kių veiksmy drama "IS MEILĖS", dar nė kartą nevaidintas veikalas São Paulo lietuvių kolonijoj.

Veikalas atvaizduoja meilės tragizmo mūsų liaudyje: meilės prisipažinimas, nusivylimas ir tragedija.

Veikalo kiekvieną veiksmy palydi iš liaudies vargų suprastos dainos. Todėl, norėdamas prisiminti savo kraštą ir jojo prieškarinį gyvenimą, kada ateis 20-ji lapkričio, nepamiršk, o dar paragink ir savo draugą ar draugę ir eik kartu į rua da Graça 608, ankečiau 144.

Tad visi ir visos į viltiečių vakara!

RENGĖJAI.

KUR LINKSMAI LAIKĄ PRALEISI IR SMAGIAI PAŠOKSI?

L. K. Bendruomenės Meno Sekcijos Viešajame

VAKARĖ

Lapkričio mėn. 13. S. Caetano (Lazio salėje) Rio Bran o, 45. Programoj bus giliai jaulinauti 3-ju veiksmy drama "UZNUODYTA JAUNYSTĖ", komedija "CIGONĖLĖ NEMELUOJA", stipriausios meno sekcijos artistinės pajėgos. Bus meilės paštas, gėlių valsas ir tt. Gros Meno Sekcijos Orkestras. RENGĖJAI.

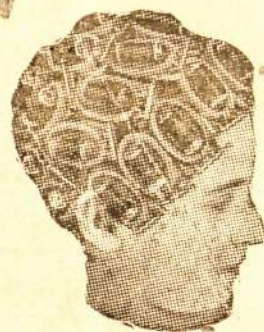

Kava «Dom Bosco»

Lietuviai visur reikalaukite ir pirkite kavą DOM BOSCO. Tai gryna, pirmos rūšies kava.

Sociedade Torrefação de Café "Dom Bosco" Ltda.

Rua da Moo'ca, 305-A Teleph. 2-1123 --- S. Paulo

LIETUVIŠKAS GROŽIO INSTITUTAS

"Salão Gris"

R. Visconde de Parnahyba, 1760 (senas 392) Tarp Hippodromo ir Almirante Brazil. Tramvajus Bresser Nr. 12 ir autobusas Alto de Bellem via Visconde de Parnahyba, nuo L-go da Sé.

Dabar atvykęs iš Buenos Aires, darau visokių rūšių artistiškus garbiniavimus, dažymus plaukų ir permanentus nuo 10 milreisų, o taip

kirpimą, marcel ir t. t. Sistema moderniškiausia, sulyg Paryžiaus ir Buenos Aires.

PASTABA: — Jei plaukų dažymas buvo padarytas ir išėjo nevykusiai arba spalva ne noru, pataisomi, o taip pat taisom blogai padarytus permanentus. Darbas garantuotas ir su nuolaida lietuviams.

Laukiame jūsų malonaus atsilankymo.

Su pagarba Boleslavas.